

Številka: 354-195/2024-2 (256)
Ljubljana, dne 10. 12. 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Predhodne smernice z vidika vplivov na zdravje ljudi za pripravo plana Občinski podrobni prostorski načrt za obnovo za Podružnično šolo Javorje, občina Gorenja vas-Poljane

Skladno z vašo vlogo številka: 354-150/2024-2, datum: 18. 11. 2024, vam posredujemo konkretne smernice po 1. odstavku 119. člena v povezavi s 129. členom Zakona o urejanju prostora (UL RS, št. 199/21 s spremembami in dopolnitvami – ZUreP3) za segment zdravje ljudi za pripravo plana Občinski podrobni prostorski načrt za obnovo za Podružnično šolo Javorje.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz vloge družbe Domplan, d.d., pod št. UD/578-176-24_ZRSVN z dne 16. 11. 2024, ki je bila kot nosilcu urejanja prostora posredovana Ministrstvu za zdravje.

V pregled za izdelavo mnenja smo prejeli naslednjo dokumentacijo dostopno na spletnem naslovu <https://nextcloud.domplan.si/index.php/apps/files/files>:

- Urbanistična strokovna podlaga za OPPN za obnovo za Podružnično šolo Javorje; izdelovalec: Domplan d.d., Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj; št. projekta: UD/578-176-24; datum: oktober 2024.
- Urbanistična zasnova za naselji Javorje in Murave za namen izdelave OPPN za obnovo na območju podružnične šole Javorje; izdelovalec: Domplan d.d., Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj; št. projekta: UD/578-176-24-UZ; datum: oktober 2024.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- Drugi odstavek 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami in dopolnitvami);
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009 in 44/22 – ZVO-2;
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2).

V zvezi z izdelavo mnenja smo opravili tudi kartografski ogled lokacije. Kartografske podatke smo pregledali na naslednjih spletnih straneh:

- Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- Atlas voda: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>
- GIS občin: <https://gis.iobcina.si/gisapp/login.aspx?a=GorenjaVasPoljane>
- Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/@46.0587008,14.5260544,13z?entry=ttu>

1 ZNAČILNOSTI PLANA

a) Splošno o planu

Na obstoječem objektu Podružnične šole Javorje na parcelah št. 479/1 in 479/2, k.o. Dolenčice je med ujmo avgusta 2023 nastala večja škoda, zato je predvideno, da se objekt umakne iz območja, prizadetega v času poplav na drugo lokacijo. Z OPPN je načrtovana gradnja novega večnamenskega objekta na parceli št. 466/8, k.o. Dolenčice, v katerem bodo združeni prostori vrtca, podružnične šole in gasilskega doma.

Območje predvidenega OPPN obsega površine, namenjene gradnji novega večnamenskega objekta in površine obstoječe šole. Na območju lokacije obstoječe stavbe šole bo z OPPN določena ustrezna nadomestna regulacija prostora (športni park s pomožnimi objekti šole), ki bo skupaj z nadomestitvenim objektom tvorilo funkcionalno in zaokroženo območje šole.

OPPN predvideva spremembo namenske rabe območja SK v območje centralnih dejavnosti CU ob hkratnem izvzemu zemljišč iz območja drugih kmetijskih zemljišč (K2) in območja pokopališča (ZK), na katerih občina v bodoče ne načrtuje širitev obstoječega pokopališča.

b) Ugotovitve v zvezi s planom

Območje OPPN se nahaja v območju naselja Javorje, ki leži na severovzhodnem delu občine Gorenja vas – Poljane. OPPN se nahaja na južnem robu naselja, severno nad območjem pokopališča.

Nadomestitveni večnamenski objekt je predviden južno od obstoječega kompleksa šole.

Dostop do lokacije je enako kot do obstoječe šole zagotovljen z vzhodne strani z obstoječe ne-kategorizirane ceste mimo Gostilne Blegoš, ki se na S strani priključuje na javno cesto LC 401023 (Zapreval-Poljane).

- Hrup:

Območje OPPN ni obremenjeno s hrupom prometa ali industrije. Bližina kmetijskih zemljišč bi lahko predstavljala občasno obremenjenost okolja s hrupom. Vir hrupa bodo na obravnavanem območju lahko prezračevalne naprave in/ali toplotne črpalke ter dejavnost gasilskega društva.

- Onesnaženost zraka:

Kakovost zunanjega zraka se v okviru državne merilne mreže DMKZ na obravnavanem območju ne spremlja. Na osnovi navedb v Operativnem programu ohranjanja kakovosti zunanjega zraka¹ (poglavje št. 6 Analiza stanja kakovosti zunanjega zraka) in v Operativnem programu nadzora nad

---

¹ Operativni program ohranjanja kakovosti zunanjega zraka (Vlada RS, 2021)

onesnaževanjem zraka (OPNOZ), Revizija OPNOZ iz 2019² ocenjujemo, da obstaja možnost, da predpisani standardi kakovosti zraka na obravnavanem območju niso doseženi.

Na osnovi navedb v zgoraj omenjenih dokumentih ocenjujemo tudi, da kakovost zunanjega zraka na obravnavanem območju ne dosega kakovosti, ki jo z vidika varovanja zdravja ljudi navajajo Smernice Svetovne zdravstvene organizacije za kakovost zraka³.

- Viri pitne vode:

Območje OPPN se ne nahaja na vodovarstvenem območju, prav tako na območju ali v neposredni bližini ni izdanih vodnih dovoljenj za oskrbo s pitno vodo.

Najbližje vodovarstveno območje se nahaja severozahodno od plana, v oddaljenosti približno 890 m.

OPPN se nahaja na območju Vodnega telesa podzemnih voda CERKLJANSKO, ŠKOFJELOŠKO IN POLHOGRAJSKO HRIBOVJE (šifra vodnega telesa: SIVTPODV1007), ki je zaradi kraških, razpoklinskih in skraselih značilnosti prvega vodonosnika ranljiv za posledice različnih virov onesnaženja, zaradi česar so lahko ogroženi vodni viri za oskrbo s pitno vodo, tudi v več deset km oddaljenih predelih.

- Poplave:

Obravnavano območje se ne nahaja na območju poplav.

- Elektromagnetna sevanja:

Za napajanje obstoječih stavb z električno energijo čez obravnavano območje OPPN poteka nizkonapetostno distribucijsko omrežje v nadzemni izvedbi. Na območju OPPN in v njegovi neposredni bližini ni pomembnih virov elektromagnetnega sevanja.

2 PODROBNEJŠE USMERITVE ZA NAČRTOVANJE KONKRETNIH PROSTORSKIH UREDITEV

2.1 ZRAK

Zaradi zmanjšanja onesnaževanja zraka se za ogrevanje prednostno načrtuje priključevanje stavb na sisteme daljinskega ogrevanja.

Pri vseh vrstah ogrevanja imajo prednost energetske viri, ki manj onesnažujejo zrak (alternativni viri, zemeljski plin, utekočinjen naftni plin).

V fazi gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje prašenja. Smiselno naj se uporabijo določila Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, Uradni list RS, št. 21/11 s spremembami in dopolnitvami.

2.2 HRUP

Za vzgojno-izobraževalne ustanove bi bilo smotrno zagotoviti pogoje območja II. stopnje varstva pred hrupom. Predvsem je treba zagotoviti dovolj kakovostnih zelenih površin (razgiban teren, drevesa, mirni okolje), kjer se lahko otroci v čim bolj naravnem okolju igrajo in učijo.

Opozorili bi na pomen hrupa v notranjosti stavbe. Upošteva naj se Tehnična smernica TSG-1-005:2012 Zaščita pred hrupom v stavbah. Zagotovi naj se primerno zvočno okolje (odmevni čas naj ne presega ravni, določenih v Tehnični smernici), da ne bo negativnih vplivov na učenje, kognitivni

---

² Operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka (OPNOZ), Revizija OPNOZ iz 2019 (Vlada RS, 2023)

³ AirQuality Guidelines, 2021, <https://www.who.int/publications/i/item/9789240034228>

razvoj otrok ter vzpostavljanje socialnih vezi. Pomembna je tudi akustika skupnih prostorov (avla, hodniki, jedilnica, telovadnica).

Akustika prostorov naj se pred začetkom uporabe preveri tudi zaradi zagotavljanja primerne delovnega okolja za vzgojitelje in učitelje.

V času gradnje naj se bližnje prebivalce pravočasno in natančno obvesti o časovnem poteku del in o terminih izvajanja najbolj hrupnih del, da se hrupu po možnosti lahko izognejo. Za gradbišče naj se upoštevajo mejne vrednosti določene v Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

2.3 VODE

Prostori in mesta, kjer se bodo med gradnjo, obratovanjem in opustitvijo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki, vključno z začasnim skladiščenjem nevarnih odpadkov (npr. motorna goriva, olja in maziva, pesticidi) morajo biti urejeni kot zadrževalni sistem - lovilna skleda, brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajame vso morebiti razlito ali razsuto količino snovi oziroma tekočin. V smislu zadrževalnega sistema oziroma lovilne skleda je treba urediti tudi pokrite prometne površine in garaže, zlasti najnižje etaže podzemnih garaž.

Prometne ceste, manipulativne in intervencijske površine in površine mirujočega prometa (npr. parkirišča) morajo biti utrjene, odvajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda s teh površin mora biti urejeno preko zadrževalnikov, usedalnikov, lovilnikov olj.

2.4 ELEKTROMAGNETNA SEVANJA (EMS)

S primerno umestitvijo novega večnamenskega objekta v prostor, tako da bo čim bolj oddaljen od virov elektromagnetnega sevanja, se bo vpliv elektromagnetnega sevanja zmanjšal ali skoraj povsem izničil. Nov večnamenski objekt naj se ne umešča v koridorje varovalnega pasu elektroenergetskega omrežja. Zaradi zaščite zdravja ljudi mora biti minimalen odmik teh stavb od virov elektromagnetnega sevanja najmanj tolikšen, da mejne vrednosti elektromagnetnega sevanja, kot jih določa pripadajoči predpis, ki ureja elektromagnetno sevanje v naravnem in življenjskem okolju, ne bodo presežene.

Vrtci, šole in različni varstveni zavodi za otroke, ki spadajo v I. območje, naj se glede vplivov elektromagnetnega sevanja na zdravje ljudi umeščajo v skladu s previdnostnim načelom. To pomeni, da za omenjena območja priporočamo gostoto magnetnega polja, ki ne presega $0,3 \mu\text{T}$. (Pojasnilo: Kljub številnim raziskavam domneve o povezanosti magnetnega polja zelo nizkih frekvenc, večjega od $0,3$ oz. $0,4 \mu\text{T}$, z otroško levkemijo še ni uspelo niti utemeljiti niti ovreči.)

2.5 ZELENE POVRŠINE IN ZAŠČITA PRED UV SEVANJEM

Zelene površine je treba načrtovati tako, da omogočajo zdrav življenjski slog in krepitev zdravja. V okviru obravnavanega plana je v ta namen treba na primeren načrtovati:

- a) Zelene površine ob stavbah s programom
  - Območja zunanjih prostorov šol
  - Območja zunanjih prostorov vrtcev

Podrobnejši napotki za načrtovanje so dosegljivi na spletni povezavi

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostorski-red/zeleni-sistem.pdf>

Pri načrtovanju zelenih površin je treba upoštevati tudi priročnik za načrtovanje zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti in zdravega življenjskega sloga Ven za zdravje, dosegljiv na spletni povezavi

<https://www.dobertekslovenija.si/wp-content/uploads/2020/02/Ven-za-zdravje-priro%C4%8Dnik.pdf>.

2.6 SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

Viri svetlobnega onesnaževanja se načrtujejo z upoštevanjem določil predpisa, ki ureja svetlobno onesnaževanje okolja. Vire svetlobnega onesnaževanja je potrebno načrtovati tako, da mejne vrednosti za osvetljenost na oknih varovanih prostorov v okolici teh virov ne bodo presežene.

2.7 PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM

Za prilagajanje podnebnim spremembam se načrtuje:

Obvladovanje visokih temperatur

a) Ukrepi na nivoju stavb

- Zasaditve, ki senčijo stavbe in napredne zasteklitve, ki zmanjšujejo akumulacijo sončne toplote;
- Načrtovanje uporabe materialov, ki preprečujejo penetracijo toplote vključno z uporabo »hladnih« gradbenih materialov ter zelenih streh in zelenih sten;
- Načrtovanje inovativne uporabe vode za hlajenje vključno z uporabo talne in površinske vode;
- Načrtovanje mehanskega hlajenja vključno s toplotnimi izmenjevalci in klasičnimi klima napravami;
- Načrtovanje pokritih pločnikov (arkad), ki nudijo senco in zaščito pred padavinami.

b) Drugi splošni ukrepi

- Na vseh javnih površinah predvsem pa na območjih centralnih dejavnosti, zelenicah, parkih in površinah namenjenih športu in rekreaciji, se načrtujejo pitniki.

Ukrepi za obvladovanje poplavnega vala ob močnih nalivih

- Načrtovanje prostorov za razlivanje in začasno zadrževanje koničnega odtoka ob nalivih npr. območja zelenih površin, večja parkirišča, športna igrišča;
- Preusmerjanje površinskega koničnega odtoka od občutljivih objektov;
- Načrtovanje sonaravnih sistemov za odvodnjavanje kot npr. porozne utrjene površine, peščene in zatravljene površine, ponikovalne površine v parkih in na drugih zelenih površinah;
- Uporaba zelenih površin in zelenih streh za zmanjšanje in upočasnitev površinskega odtoka;
- Načrtovanje smeri površinskega koničnega odtoka, da voda pri močnem nalivu lahko odteče brez da bi ogrozila ranljiva območja kot so npr. območja stanovanj in objekti večje občutljivosti (vrtci, šole in druge vzgojno varstvene ustanove, bolnišnice in druge zdravstvene ustanove, domovi za starejše, zdravilišča).

Ukrepi za upravljanje z zalogami vode

- Načrtovanje uporabe očiščene odpadne vode za zalivanje, namakanje in za splakovanje stranišč;
- Načrtovanje uporabe neonesnažene padavinske odpadne vode s streh za splakovanje stranišč in za rabo za zalivanje in namakanje;
- Podzemno skladiščenje padavinske odpadne vode za uporabo (zalivanje, namakanje) v sušnih obdobjih (evaporativno hlajenje).

2.8 TLA

V zvezi z zemeljskimi izkopi je treba upoštevati določila predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov (Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, UL RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

Maša Ceglar, mag. san. inž.

Leon Žaberl, univ. dipl. ing. kem. teh.

|

Predstojnica
Nina Pirnat, dr. med.
spec. epid. in javnega zdravja

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu

|